

PROLOG

Virginia Woolf In Memoriam

Sedan ropade hon tveksamt, som om personen ifråga inte vore där:
'Orlando?' För om det är (på ett ungefär) sjuttiosex olika tidsåldrar
samtidigt på gång i vårt sinne Hur många olika personer är det då inte
- hjälp oss Gud - som huserar än nu, än då i vår själ? 'Orlando?'

Så då är det ju den mest naturliga sak i världen
för en människa att göra, så fort hon blivit ensam,
att kalla på Orlando (om det nu är det namn man råkar lystra till)
Och med detta mena: Kom, kom! Jag är trött intill döden på detta
mitt jag. Jag vill ha ett annat. 'Orlando?'

Och det var i den stunden då hon slutat att kalla på Orlando,
Och var djupt försjunken i tankar på något annat
Som den Orlando hon kallat på kom av egen fri vilja.

SCEN 1

Detta ekträd, Vid denna ensamma ek, förtöjer jag mitt oroliga hjärta

Recitativ:

För mig ter sig naturen gudomlig. För en ung man dock ibland något
avskräckande, men för mig, Orlando, är kärleken till naturen
trollbindande, synen av bergstoppar, dimman i dalen, nåväl, du kan
se själv, eller kanske inte, att naturens skönhet Kanske bara är en
produkt av mitt sinne

Songe

**Med variationer på en, rytmiskt lätt modifierad, ground av
Maurizio Cazzati (1616 - 1678)**

Gräset är grönt, Himlen blå
Enligt vad jag har sett, är det sällan så
sanna mina ord, jag svär på mitt svärd
Jag har svårt att se, att det ena skulle vara mer sant än det andra

Jorden är platt, Som min hatt. Enligt vad jag hört, Ställer jag mig
tveksam. Sanna mina ord, Jag svär på mitt svärd
Jag har svårt att se, Att det ena skulle vara mer sant än det andra
Båda påståendena ter sig ytterst falska

Gräset är grönt, Snön är vit, Enligt vad jag erfarit, är detta en
överdrift. Sanna mina ord, jag svär på mitt svärd
Jag tror inte på detta, Jag är av en annan åsikt

Gräset är grönt, Himlen blå, Enligt vad jag har sett, Är det sällan så
Sanna mina ord, Jag svär på mitt svärd, jag har svårt att se, Att det
ena skulle vara mer sant än det andra. Båda påståendena ter sig
ytterst falska

SCEN 2

Vem är den där otroliga varelsen? Hållningen, läpparna, ögonen,
rösten! Hen är en räv, en smaragd, en melon, en ananas
Vem är den där fantastiska varelsen? Hen är som kommen ur en
soluppgång! Hållningen, läpparna, ögonen, skrattet, det hånfullt
lockande leendet Bringar vår mitt i vintern Ah, min mandom
vaknade!

Sasha: "Auriez-vous l'amabilité de me passer le sel s'il vous plaît ?

Orlando: "Avec grand plaisir, Madame !"

Och det var ju en skandal! "C'était un scandale! It was a scandal!"

*Sasha: Vill ni vara snäll och räcka mig saltet? Orlando: Med största
nöje, Madame!*

Recitativ

Otroligt! Mitt gamla jag försvann
Min klumpighet var som bortblåst
Alla laster, synder, ett minne blott
Det var som om luften gått ur mitt luftslott

Aria

Jag förmådde inte längre komponera
Fick inte fatt på temat

Kunde inte skriva ens en polka
Min käraste blev viktigare än musiken
Jag var offer för hennes blick
Ty franskan var som språk vackrare
Världen bättre med en flöjtist som hen
Långt bättre än livet i det arroganta England
Där man inte har någon förståelse för olivträd och smaragder

Sasha: "Would you have the goodness to pass me the salt, please?"

Orlando: "With all the pleasure in the world, Madame!"

Låt oss fly tillsammans! Låt oss fly ...
Trolös, nyckfull, äktenskapsbryterska, djävul, förrädare!

Aria

Jag fråntogs melonerna, För evigt dömd
att leva utan ananas, grädde och smaragder
Jag fick bittert erfara vad det är att bli lämnad
En bruten förlovning - och mitt livs partitur slutade med en
helnotspaus, mitt rekviem i moll,
i en aforism att allt slutar med döden,
att alla känslor är besläktade med dårskap
Kvar blev insikten att, för helvete,
dethär borde ju ha sjungits på franska eller ryska
Men någon dåre gick och översatte detta till finska
där r:en skorrar fult.

Pantomim

SCEN 3

Aria

Mr Gibbons: Musiken är död, så även jag
Alla de gamla mästarna bortglömda - är det någon hemma här?
Ingen tonkonst att tala om,
ingen utveckling av temata, ingen rekapitulation,
Ingen utveckling från djupaste mörker till himmelskt ljus

Recitativ

Orlando: Förvisso är jag ett geni
Men också en dumbom
Och hör här, gör inte om misstaget jag gjorde

Aria

Se till att du aldrig träffar din barndoms idoler i det verkliga livet
Duka inte upp med guldallrikar för tonsättaren du beundrar
Slösa inte ditt finaste harts på hans altviolinstråke
Bädda inte gästrummet åt honom
Han känner ett fjun under sin madrass
Men kan inte skilja en tango från en vals
Och minns, vinet löser tonsättarfingrets band
Inte till sköna tongångar
Men till sliskiga sekvenser
Oändliga slagdängor
Och klumpiga kadenser

Recitativ:

Jag borde ha lyssnat till min favorittonsättare
Endast i det hänseendet att tonsättarkonsten är död
För om du bjuder hem till dig din idol
Passar upp honom i sex veckor
Belönar hans historier med ditt skratt
Ska du få se att han komponerar en opera som handlar om dig
Alltså om mig
En satirisk opera
Och allt folket kommer att skratta åt dig
Åt mig, alltså
Därför, akta dig noga för att bjuda hem din favorittonsättare
Jag är trött på mänskligheten!
Och på England!

Orlandos lutsång

Det är skam och skandal, suckade den kärlekskranka damen,
Att ett par ben av det slaget ska måsta lämna landet

Drömsekvens

Drömmar Inte drömmar som vanställer den skarpa bilden
liksom de fläckiga speglarna i hallen

till ett lantligt värdshus vanställer ansiktet;
Drömmar... Inte drömmar som splittrar helheten
och skär oss i bitar och sårar oss
och klyver oss om natten när vi borde sova;
men hell sömnen, en sömn så djup
att alla former mals till ett oändligt fint stoft,
ett outgrundligt dunkelt vatten, och låt oss ligga där, hopkrupna,
svepta som mumier, eller nattfjärilar i sanden på sömnens botten.

SCEN4

Förvandlingsmusik

Aria

Vilken pest att ha sådan här kjolar kring benen!
Men ändå ... ljuvligare tyg än detta finns inte
Aldrig har jag sett min hy komma så till sin rätt som nu.

Kan jag hoppa och springa omkring i såna här kläder?
Måste jag kamma håret en timme varje morgon?
Knyta korsetten, Tvätta och pudra mig?
Ja, jag måste!, Måste jag hålla mina vrister dolda
Om åsynen av dem betyder döden för en karl?
Är jag tvungen att servera te
Och fråga mina herrar: Får det vara socker?
Vill ni ha grädde? Ja, jag måste!

Himmel! Vad löjliga de får oss att verka!
Vad fåniga vi är! Stå emot och falla till föga
Så nobelt, så underbart! Pris ske Gud!

Måste jag hålla mina vrister dolda
Om åsynen av dem betyder döden för en karl?
Är jag tvungen att servera te Och fråga mina herrar:
Får det vara socker? Vill ni ha grädde?
Ja, jag måste!

Hemresan (instr.)

Recitativ

Knappt hade jag återvänt hem
Förrän jag blev indragen i rättsprocesser
Som jag ådragit mig under min frånvaro
Anklagelserna mot mig löd
För det första: att jag var död
och därför inte kunde besitta någon egendom, inte någon som helst
För det andra: att jag var kvinna,
vilket väl betyder ungefär detsamma

Recitativ och aria

Jurister!
Dessa hala ålar, påstod att jag är död
De hade också svårigheter att förstå
Att jag först var man och nu är kvinna

Jag håller på att bli vuxen Jag håller på att förlora mina illusioner
Jag vill komponera! ... av vad skrot och korn består vi
Vilken fantasmagori är inte själen, Och vilken mötesplats för det
oförenliga!
I ena ögonblicket beklagar vi att vi föddes
Och hänger oss åt askesens rus; I nästa överrumplas vi av lukten från
en gammal trädgårdsgång Och gråter av längtan efter trastarnas sång
Jag vill komponera!

SCEN 5

Meditation

Måste jag underkasta mig denna tidsanda?
Måste jag ta mig en make?
Vem kan jag luta mig emot?
Alla har en äkta hälft utom jag
Jag är singel, utan man, ensam

Måste jag ta mig en äkta man ... eller en älskare?

Gospelmässa

Livet och en älskare!
En äkta man!

Kyrkklockor & dialog

Jag såg på ringen. Jag såg på bläckhornet.
Skulle jag våga? - Nej, jag vågade inte.
Men jag måste. - Nej, jag kunde inte.
Vad skulle jag då göra?- Svimma, om möjligt?
Men jag hade aldrig mått bättre i mitt liv.

Aria

Detta ekträd, Vid denna ensamma ek
förtöjer jag mitt oroliga hjärta, Det är fullbordat!

SCEN 6

Aria

Ett musikstycke! Låt mig ta en titt på det!
Så väldigt intressant Det påminner mig om ...
Detta musikstycke, påminner mig om Rossini
Det vinner på att jämföras med De fyra årstiderna av Vivaldi
Det är komponerat med sanningen som rättesnöre
På villkor som människohjärtat diktar, Vilket är verkligen ovanligt
Det måste publiceras meddetsamma! Det kommer att vinna pris!

Recitativ

Det påminner honom om Rossini
Det tål att jämföras med de fyra årstiderna av Vivaldi ...
Varför skulle jag komponera som någon annan?
Varför kan jag inte säga vad jag tycker?
Varför kan jag inte skriva som den jag är?
Varför skulle jag skriva som någon annan?

Aria

Varför skulle jag komponera som någon annan?
Orlando? Kom, kom! Jag är trött intill döden på detta mitt jag.
Jag vill ha ett annat. Än sen då? Vem är jag då?
Trettiosex år gammal, i en bil. Än sen då? Vem är jag då?
En kvinna. En snobb. Än sen då? Vem är jag då?
Likväl en miljon andra saker.

Jag ligger i sängen om morgonen och lyssnar till duvorna
på finaste linne, med silvertallrikar, vin, jungfrur och betjänter
Kanske jag fått för mycket utan att behöva anstränga mig
Därför är mina kompositioner enkla,
lätta att lyssna till och alldeles för romantiska
Än sen då? Vem är jag då?
En tonsättare? En bluffmakare?
Än sen då? Vem är jag då?
Jag känner att jag kan börja leva igen.
Än sen då? Vem är jag då?
Likväl en miljon andra saker.

Snål, lyxig, ondskefull, är jag?
Jag kunde inte bry mig mindre!
Berömmelse! Royalties! Ett pris!
För mina pengar ska jag köpa mig blommande träd
Och vandra bland mina blommande träd

Jag ligger i sängen om morgonen och lyssnar till duvorna
på finaste linne, med silvertallrikar, vin, jungfrur och betjänter
Kanske jag fått för mycket utan att behöva anstränga mig.
Därför är mina kompositioner enkla,
lätta att lyssna till och alldeles för romantiska
Än sen då? Vem är jag då?
En tonsättare? En bluffmakare?
Än sen då? Vem är jag då?
Jag känner att jag kan börja leva igen.
Än sen då? Vem är jag då?
Jag tror att jag börjar förstå ...

Detta ekträd
Vid denna ensamma ek
förtöjer jag mitt oroliga hjärta.

FINE.

(Översättning till svenska Johanna Almark)

